

Neergaard, en Meddelelse om, at Kreditindskrænkningen ikke skulde virke i Sønderjylland, og der kom den Gang en Erklæring fra Nationalbanken om, at ganske vist skulde Kreditten indskrænkes, men i Sønderjylland skulde det ikke ske, tværtimod, der trængtes til at faa endnu mere Kapital derned. Nu vil jeg bede ærede Medlemmer, der interesserer sig for dette Spørgsmaal, se efter i de Sparekasseberetninger, der kommer frem i Sønderjylland den ene efter den anden; man vil dér kunne se som en staaende Sætning i dem alle sammen, at paa Grund af Kreditindskrænkninger saa man sig nødsaget til at opsigte faste Laan. Jeg spørger: Hvis det gaar saaledes med de forholdsvis faste og solide Pengeanbringelser, som Sparekassemedlerne er, hvorledes tror man saa det gaar med Bankmidlerne? Det gaar saaledes, at Renten er for det første høj — det ligger i Sagens Natur, det er den ogsaa heroppe —, men dernæst er ogsaa Afdragene uforholdsmæssig store, og under den Kapitalknaphed, der hersker i Sønderjylland, er dette aldeles utaaleligt. Og det er ikke en Gang det værste. Jeg ved ikke, om man har lagt Mærke til, at der for en Tid siden var en Meddelelse fremme i et sjællandsk Blad om, at Pengeomsætningen begyndte at gaa udenom Pengeinstitutterne. Det er ikke noget nyt hos os i Sønderjylland. Denne ukontrollerede Pengeomsætning er ved at blive noget nær Dagens Orden, og jeg har positive Beviser for, at Renten i saadanne Tilfælde nu er oppe paa 12 pCt.

Jeg spørger: Hvor længe mener man i Grunden, det vil være muligt for en Landsdel at taale saadanne Pengeforhold? Selv om den højtærede Finansminister mener, at det ikke kan være Statens Sag, tror jeg alligevel, det bliver nødvendigt for den højtærede Regering at tage det Spørgsmaal op; saaledes at Staten bliver enten Laangiver eller Formidler af Laan. Jeg tror, det vil blive en Nødvendighed, hvis den højtærede Regering har den samme politiske Hensigt med Hensyn til Sønderjylland som den tidligere Regering. Det er jo ikke nogen ny Tanke, jeg her har fremsat. Jeg ved ikke, om man erindrer, at i Foraaret under Valutaforhandlingerne blev der en Dag

afgivet en Skrivelse fra Valutacentralens Bestyrelse; den kom og forsvandt omtrent paa samme Tid, men den var dog fremme saa længe, at man hørte om et stort Statslaan, hvoraf Valutacentralens Bestyrelse foreslog at lade en Fjerdedel gaa til Sønderjylland. Det er altsaa ikke *min* Tanke, at Staten skal træde til som Financier, men det er en god Tanke, og jeg tror, den højtærede Regering bør tage denne Tanke op. For Sagen er jo den, at nu har man gennem 4 Aar gennemført den ene Lov efter den anden, mange sociale Love, Aldersrenteloven bl. a.; alle disse Love har det til fælles, at de koster Penge, og det er lykkedes, det tør jeg paastaa, at gøre Forholdene paa begge Sider af Kongeaen ens, for saa vidt angaar Udgifterne, men jeg synes, at det nu ogsaa maatte være den højtærede Regerings Opgave at drage Omsorg for, at det, der skal danne Grundlaget for Udgifterne, Erhvervslivet, ogsaa trives ens paa begge Sider af Kongeaen, ellers tror jeg ikke, man kan sige, at Maalet er i Sigte.

Jeg skal saa sige nogle faa Ord om en Sag, som vil være kommet til den højtærede Statsminister allerede i Foraaret. Det drejer sig om den saa ofte omtalte Markhypoteksag. Markhypotekejerne har sammensluttet sig i en Forening. De har alle det til fælles, at de ved Markens Sammenbrud har mistet alt, hvad de ejede. Det er jo ikke Kapitalister, det her drejer sig om, men tværtimod Folk, som hører hjemme i alle Samfundslag; ogsaa Arbejdere findes der iblandt dem, som har sammentrukket sig en lille Kapital, der nu er blevet til intet. Disse Mennesker har alle den Opfattelse, at deres Interesser ikke er blevet varetaget, ja, jeg kan vel sige paa tilbørlig Vis, og de har faaet den Opfattelse, at Aarsagen maa søges i, at de aldrig selv har været taget med paa Raad. Nu anmoder denne Forening om, at der maa blive nedsat en mindre Kommission, der skulde undersøge deres Forhold og se, om der endnu er noget at redde. Det drejer sig her om mange Millioner, jeg tror, at disse Mennesker tilsammen har tabt 250 Mill. Kr., og jeg synes derfor ikke, det er noget urimeligt Krav, naar de anmoder om at faa nedsat en mindre Kommission. Økonomisk kan det ikke